

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване

(Обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 63, 73 и 94 от 2010 г., бр. 41, 81 и 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 12, 53 и 98 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 49 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Полетите на въздухоплавателни средства в контролираното въздушно пространство на Република България, както и тези, които пресичат държавната граница, се извършват по полетен план.“

2. Алинея 3 се отменя.

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Обслужването на въздухоплавателни средства без полетен план, както и дейности по търсене и спасяване се извършват в съответствие с разполагаемата информация.“

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 2. В чл. 53, ал. 2 т. 6 се отменя.

§ 3. В чл. 141, ал. 4 думите „ситуационния център на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „координационен център в Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“.

§ 4. Създава се чл. 141а:

„Чл. 141а. (1) Министерският съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи приема Национален план за търсене и спасяване при авиационни произшествия извън района по чл. 141, ал. 3.

(2) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ включва разходите за изпълнение на дейностите по търсене и спасяване в плана за ефективност в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 691/2010 на Комисията от 29 юли 2010 г. за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 за определяне на общи изисквания при доставянето на аеронавигационни услуги и Регламент за изпълнение (ЕС) № 390/2013 на Комисията от 3 май 2013 г. за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции.

(3) В националната разходна база на таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2 се включват и разходите за изпълнение на дейностите съгласно Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия извън района по чл. 141, ал. 3.

(4) Средствата за изпълнение на дейностите по търсене и спасяване, включени в националната разходна база на таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2, се утвърждават от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ и се планират като приходи и разходи по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(5) Неразходваните средства по ал. 2, включени в таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2, предоставени от доставчиците на аеронавигационно обслужване над извършените и доказани разходи за изпълнение на дейностите по търсене и спасяване в края на календарната година, се планират като разходи по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за изпълнение на дейностите, включени в Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия извън района по чл. 141, ал. 3, в рамките на разходния таван за съответната година.

(6) Когато действителните разходи превишат средствата по ал. 2, включени в таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2, предоставени от доставчиците на аеронавигационно обслужване за изпълнение на дейностите по търсене и спасяване в края на календарната година, превишението е за сметка на бюджетите на участниците в Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия извън района по чл. 141, ал. 3.“

§ 5. В чл. 143, ал. 3, т. 12 думите „по смисъла на Регламент № 1315/2007 на Комисията от 8 ноември 2007 г. относно надзора

на безопасността при управлението на въздушното движение и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 (ОВ, L 291/16 от 9 ноември 2007 г.)" и запетаята след тях се заменят със съюза „и“.

§ 6. Създава се чл. 143а:

„Чл. 143а. Наказват се с глоба от 3000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв. лицата по чл. 1, ал. 3 от Регламент (ЕС) № 255/2010 на Комисията от 25 март 2010 г. за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение (ОВ, L 80 от 2010 г.), които не изпълнят или забавят изпълнението на задълженията си, произтичащи от разпоредбите на този регламент, както и всеки, който разпореди или допусне това.“

§ 7. В § 3 от Допълнителните разпоредби се създава т. 71:

„71. „Контролирано въздушно пространство“ е въздушно пространство с определени размери, в границите на което се осигурява обслужване по контрол на въздушното движение съгласно класификацията на въздушното пространство.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 8. В чл. 141а ал. 4-6 влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване се предлагат следните изменения и допълнения:

1. В чл. 49 от закона:

Предлага се да отпадне изискването за попълване, изпращане и одобрение на полетен план за полети извън контролираното въздушно пространство.

Причината за съществуването на изискването за провеждане на вътрешни полети в неконтролираното въздушно пространство само с полетен план е осигуряването на дейностите по търсене и спасяване в случай на инцидент или катастрофа. Тези дейности не са задължителни в останалите държави – членки на Европейския съюз, за полети без полетен план. Екипажите на въздухоплавателни средства (ВС), желаещи да бъдат обект на търсене и спасяване, е необходимо да попълнят и да изпратят полетен план на органите за обслужване на въздушното движение (ОВД). Изменението е в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 г. на Комисията от 26 септември 2012 година за определяне на общи правила за полетите и разпоредби за експлоатацията относно аеронавигационните услуги и процедури и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 1035/2011 и регламенти (ЕО) № 1265/2007, (ЕО) № 1794/2006, (ЕО) № 730/2006, (ЕО) № 1033/2006 и (ЕС) № 255/2010.

От направено проучване относно изпращането на полетни планове в други държави от Европейския съюз е установено, че полетен план се изисква за полети, провеждани по ПВП, при които планираната траектория на полета:

- а) пресича държавната граница;
- б) преминава през контролирано въздушно пространство;
- в) преминава през ограничени, резервирани, отделени и/или опасни зони, които се планира да бъдат активирани по време на полета;
- г) преминава през извънтериториални води.

В останалите случаи попълването и изпращането на полетен план за ПВП не е задължително.

Поради факта, че в неконтролираното въздушно пространство на Република България се изпълняват и полети за авиационно-химическа работа (АХР), и нетърговски полети с ВС под 5,7 тона, провеждани от авиацията с общо предназначение, при наличие на визуални условия подготовката, пускането и

обработката на полетен план води до създаване на формални ограничения и допълнително натоварване на летателния състав и на органите за обслужване на въздушното движение (ОВД).

При отпадане на полетния план, когато полетите се провеждат извън контролирано въздушно пространство (трасета, маршрути, зони и райони на летищата), ще бъдат постигнати следните ефекти:

а) увеличаване на капацитета и ефективността на органите за ОВД;

б) запазване на нивата по безопасност на полетите в клас G въздушно пространство. Предложените промени няма да променят съществуващия режим за изпращане на полетни планове и осигуряване на ОВД в контролираните маршрути, трасета, зони и райони на летищата и ще бъде осигурена необходимата информация и нива по безопасност при контрол на въздушното движение между ВС, извършващи полети по ППП и ПВП;

в) подобряване на бизнес средата за развитие на авиацията с общо предназначение и АХР.

2. В чл. 53, ал. 2 от закона:

Предлага се метрологичното обслужване да не бъде част от основния предмет на дейност на Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“. Предприятието разполага с налична метрологична лаборатория, която използва за свои цели. По изключение Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“ предоставя метрологични услуги на трети лица като външна услуга, но това на практика е съпътстваща дейност, а не елемент на основния предмет на дейност на предприятието. Следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 3 от Закона за измерванията, според която провеждането на метрологични изследвания и предоставянето на услуги, свързани с измервания и със средства за измерване, в области от обществен, научен и икономически интерес попада в обхвата на дейности, извършвани от Българския институт по метрология. Член 10а от Закона за измерванията посочва извършването на тези дейности като един от начините на финансиране на дейността на института. С отпадането на метрологичното обслужване от основния предмет на дейност на Държавното предприятие „Ръководство на въздушното движение“ ще се елиминира съществуващото дублиране с предмета на дейност на Българския институт по метрология.

3. В чл. 141а:

Предлага се Министерският съвет да приеме Национален план за търсене и спасяване при авиационни Происшествия извън района по чл. 141, ал. 3 от Закона за гражданското въздухоплаване, като разходите за предвидените в плана дейности по търсене и спасяване ще бъдат включвани в националната разходна база на таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2 от закона.

Предложението планът да бъде приет от Министерския съвет произтича от необходимостта да бъдат включени

отговорните ведомства и организации, имащи компетентност и ресурси за извършване на дейностите по търсене и спасяване при авиационни произшествия. Основно това са структури на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, неправителствени организации – БЧК и др.

Допълнително основание за приемането на плана от Министерския съвет е обстоятелството, че таксите по чл. 120, ал. 2 от Закона за гражданското въздухоплаване се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на министъра на финансите.

Предложеният начин на финансиране на дейностите по търсене и спасяване като механизъм е сходен със съществуващото в закона финансиране на дейността на националния надзорен орган – чрез таксите за аеронавигационно обслужване и чрез летищните такси. Наред с това е необходимо средствата, които ще се разходват от участниците в Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия да се одобряват чрез съответните механизми от Министерството на финансите като бюджетни кредити, които могат да се разходват през съответните години. За съобразяване на обстоятелството, че настоящото предложение се прави при приет държавен бюджет за 2015 г., проектът предлага разпоредбите относно финансирането на дейностите по търсене и спасяване при авиационни произшествия да влязат в сила от 1 януари 2016 г.

С предложението се дава възможност в Плана за ефективност да се предвиждат разходи за дейности по търсене и спасяване, включени в Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия, които се финансират по линия на таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2 от Закона за гражданското въздухоплаване, като това следва да става при спазване на Регламент (ЕС) № 691/2010 на Комисията от 29 юли 2010 година за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 за определяне на общи изисквания при доставянето на аеронавигационни услуги и Регламент за изпълнение (ЕС) № 390/2013 на Комисията от 3 май 2013 година за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции, както и на правилата, установени от Евроконтрол (по аналогичен начин е разрешен въпросът и с финансирането на дейността на националния надзорен орган от таксите за аеронавигационно обслужване).

С Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия ще се осигурят средства за дейности, свързани с подобряването на съществуващите и развитието на допълнителни способности на органите и структурите, описани в него, за операции по суша, въздух и вода, както и за изпълнение на специфични дейности във връзка с търсенето и спасяването при авиационни произшествия. Обхватът на дейностите на националните структури, ангажирани в плана, се

основава на изискванията, заложи в документ 9731 на Международната организация за гражданско въздухоплаване – ИКАО. Целта на този план е да се изгради и поддържа координационен център за търсене и спасяване, да се надградят способностите на структурите в него, които вече съответстват на редица стандартизационни документи на НАТО, регламентиращи тяхната дейност, за да се създаде ефикасна национална система за търсене и спасяване за изпълнение на изискванията по Анекс № 12 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване. Финансирането на дейности за търсене и спасяване чрез таксите за аеронавигационно обслужване е описано в документ 9161 на ИКАО – Manual on Air Navigation Services Economics. Този документ е в основата на Принципите за установяването на разходната база на пътните такси и изчисляване на таксовите единици (Doc. YY.60.01) на Евроконтрол. Като страна – членка на Евроконтрол, Република България спазва този документ. Съгласно чл. 2.4.5 от него е позволено финансирането на съответните дейности и операции, описани в Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия, при спазване на допустимостта на съдържанието и изискването за консултации с потребителите. Прогнозата на разходите за търсене и спасяване е включена в проекта на плана за ефективност за втория референтен период 2015–2019 г. в размер на около 2 млн. лв. годишно като легитимен елемент от разходната база съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 391/2013 г. за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване. Чрез таксите по чл. 120, ал. 2, т. 2 ще се финансира издръжката на координационния център за търсене и спасяване, дооборудването във връзка с дейностите по търсене и спасяване на технически средства, провеждането на обучение, тренировки и съвместни учения на ангажираните с тази дейност звена.

Националният план за търсене и спасяване при авиационни произшествия ще определя отговорните организации за дейностите по търсене и спасяване при авиационни произшествия извън района по чл. 141, ал. 3 от закона, основните звена на системата за търсене и спасяване при такива събития, силите и средствата, с които звената ще участват, отделните етапи на операциите в тази връзка, взаимодействието между звената при осъществяване на операции по търсене и спасяване и финансовото осигуряване на дейностите. В наредбата по чл. 141, ал. 7 от закона ще бъдат обхванати стандартите и приложимите за Република България препоръчителни практики на Анекс № 12 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване. Наредбата ще уреди изискванията към системата за търсене и спасяване и към средствата, които участват в операции по търсене и спасяване, както и изискванията към оборудването на звената от системата.

4. С проекта на закон се изпълняват препоръки, дадени в резултат от проведените сертификационни проверки от страна на Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ) на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, като по-конкретно се въвежда административно-наказателна

разпоредба, която предвижда налагане на административни наказания за неизпълнение на Регламент (ЕС) № 255/2010 на Комисията от 25 март 2010 г. за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение (ОВ, L 80 от 2010 г.).

Промените са в следните насоки:

4.1. В чл. 143, ал. 3, т. 12 се предвижда за определението за регулаторен одит да не се препраща към Регламент № 1315/2007 на Комисията от 8 ноември 2007 г. относно надзора на безопасността при управлението на въздушното движение и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 (ОВ, L 291/16 от 9 ноември 2007 г.), тъй като посоченият регламент е отменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1034/2011 на комисията от 17 октомври 2011 г. относно надзора на безопасността при управлението на въздушното движение и аеронавигационното обслужване и за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2010 (ОВ, L 271 от 2011 г.)

С посоченото изменение ще се изпълни препоръка на ЕААБ, съгласно която следва да се направят „изменения в Закона за гражданското въздухоплаване, за да се премахнат препратки към регламенти на Европейския съюз, които са отменени“. Посоченото изменение е в изпълнение на поети ангажименти по изпълнение на Плана за действие, изготвен от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ по повод проведена проверка от Европейската агенция по авиационна безопасност.

4.2. Предлага се създаването на нов чл. 143а, в който да се предвиди, че се наказват с глоба от 3000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв. лицата по чл. 1, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 255/2010 на Комисията от 25 март 2010 година за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение (ОВ, L 80 от 2010 г.), които не изпълнят или забавят изпълнението на задълженията си, произтичащи от разпоредбите на този регламент, както и всеки, който разпореди или допусне това. Предложението е необходимо с оглед изпълнението на чл. 15 от Регламент (ЕС) № 255/2010 от Република България, съгласно който държавите членки определят правилата относно санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на регламента, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да са ефективни, пропорционални и възпиращи. Предложението се прави и с оглед обстоятелството, че на 21 февруари 2014 г. Европейската комисия стартира процедура за нарушение по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз срещу Република България за неизпълнение на задълженията ѝ съгласно чл. 15 от Регламент (ЕС) № 255/2010 на Комисията от 25 март 2010 година за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение. На 27 ноември 2014 г. България получи мотивирано становище по нарушението, като това е последният етап от досъдебната фаза. Продължаващо неизпълнение на задължението ни, произтичащо от правото на ЕС, ще доведе до

сезиране на Съда на ЕС и налагане на финансови санкции на България.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)